

Unsa ang Gisulti sa Bibliya Mahitungod sa Pagkailalom sa Kasugaoan

Information Booklet E

Dugang alang sa leksyon 18

(Alang sa mga numero diha sa mga parenthesis () palihug ug adto sa footnotes sa katapusan niining dokumento.)

Ang mga teksto sa Kasulatan nga gipresentar diha sa Leksyon 18 nagpadayag sa klaro nga ang mga kasugaoan sa Dios nagabugkos diha sa mga Cristohanon karon sama nga sila usab kaniadto sa dihang ang Dios nagsulti niini didto sa bukid sa Sinai. Pero, pipila ka mga tawo nagmugna ug panghunahuna nga ang mga kristohanon walay katungdanan sa pagtuman sa Napulo Kasugo. Ang katuyoan niining librito mao ang pagtuki niadtong mga pagsupak ug sa pagpakita sa panaghiusa sa Kasulatan mahitungod niini nga hilisgutan.

Ang pulong “Kasugaoan” diha sa Bibliya

Ang unang butang nga atong kinahanglan masabtan mao kung unsa ang gipasabot sa mga manunulat sa Bibliya kung sila maghisgut ug “ang kasugaoan”. Ang una nga Hudio nga pinulongan nga gihubad “kasugaoan” diha sa Daang Tugon mao ang “torah”, diin gihubad sa 216 ka beses. Diha sa Bag-ong Tugon, ang pulong “kasugaoan” sa kasagaran sa Griyego nga pinulongan mao ang “nomos”, diin makita sa 195 ka beses.

Paggamit sa Daang Tugon

Alang sa panghunahuna sa Hudio, ang “kasugaoan” usa ka halapad nga termino diin nagbarug alang sa napadayag nga kabubut-on sa Dios. Kana naglukup sa tanang langitnong pagpanudlo, tanang pagmantala sa Dios nga Iyang katuyoan alang sa tawo. Alang sa diosnon nga Israelita, ang “kasugaoan” sa Dios mao ang kapareho sa Iyang plano sa pagluwas sa tawo.

Ang kinatibuk-ang kahulugan sa pasahe sa Daang Tugon nga nagagamit sa pulong “kasugaoan” mahimong magpasabot nga ang manunulat nagpasabot sa lain nga bahin sa pagpadayag sa hininganlang kabubut-on sa Dios. Ang ginatudlo sa Dios nga gihatag pinaagi ni Moises nahimong nailhan nga “ang Kasugaoan ni Moises.” Tungod kay ang nahaunang lima ka libro sa Bibliya diin nasulod kana nga mga pagpanudlo, kana nga bahin sa Kasulatan kasagaran ginatawag nga “kasugaoan ni Moises” o simple nga “ang kasugaoan”. Alang sa panghunahuna sa Hudio, ang mga pagpanudlo sa Dios mao ang Iyang kasugaoan, bisan kana nga mga pagtudlo mao ang mga sukdanan nga moral, mga kinahanglanon alang sa tulomanon, o nga nasudnong palisiya. Kining kinatibuk-an nga pagtan-aw mahitungod sa kasugaoan nagpatin-aw nganu ang termino sa pagkatinuod nagapasabot sa nagkalain-laing mga butang, ang kalahian tali diin dili kinahanglanong makonsiderahan nga mahinungdanon tungod kay kining tanan nagagikan sa Dios.

Paggamit sa Bag-ong Tugon

Diha sa mga kapanahonan sa Bag-ong Tugon, duha ka managlahi nga pagpasabot sa termino nga “kasugaoan” ang mipakita, duruha niini nagapakita sa hunahuna sa mga Hudio mahitungod sa pagtamud sa kasugaoan sama sa gisaysay sa itaas.

Una: sukad ang kasulatan nahimong lugar diin ang napadayag nga kabubut-on sa Dios natipigan, ang termino nga “kasugaoan” nasugod nga nabutang sa Kasulatan sa Daang Tugon ingon nga tibook o usa ka bahin. (1.) Kasagaran ang termino nagtudlo ngadto sa Pentateuch, o mga libro ni Moises, nga lahi kaysa mga Propeta ug mga Sinulat; ug sa pipila ka panahon ngadto sa Napulo Kasugo isip kabahin sa Pentateuch.

Ikaduha: ang termino nga “kasugaoan” nagasugod usab nga mabutang sa relihiyosong sistema sa Hudio (2)-- kinatibok-an o kabahin--- nga sa niana nga panahon milambo ngadto sa paghubit sa tingob sa mga gipanudlo sa Bibliya ug mga tradisyon sa rabbi. Alang sa mga Hudio, kini nga paggamit sa termino nga “kasugaoan” natural lamang; tungod kay alang kanila ang Hudayismo mao ang praktikal nga pagpakita sa napadayag nga kabubut-on sa Dios. Ang mga kinutlo sa Bag-ong Tugon mahitungod sa binuhatan sa balaod kasagaran nagtudlo sa mga butang nga may kabahin sa seremonya,(3) sama nga kana mao ang pinakadayag nga panagway sa relihiyosong sistema sa Hudio.

Busa kung magagamit ug teksto nga nagtudlo ngadto sa “kasugaoan”, maalamon nga kita sa mabinantayon tun-an ang gihimutangan sa bersikulo aron sa paghukom unsa ang sentido sa pulong “kasugaoan” nga gigamit. Makatabang usab nga mahanas diha sa dagkong bahin sa sistemang legal diha sa Daang Tugon, ug sa pagsabot sa linahi nga mga kalidad sa matag usa niini.

Tulo ka Klase sa Kasugaoan

Ang Daang Tugon naglakip ug tulo ka sukaranan nga mga kasugaoan --- Moral, Seremonyal, ug Sibil. Gihatag kining tulo ilalom sa pagmando sa Ginoo.

Kasugoan nga Moral

Ang Balaod nga Moral mao ang basihan sa nagalukop nga gingharian sa Dios. Kini mao ang pagpadayag sa kinaiya sa Dios. Kini nabuhi tungod kay adunay Dios, ug sama sa Dios, mao usab kini. Ang Balaod nga Moral naglangkob sa usa ka hingpit nga pagkahiusa sa hustisya ug kaluoy. Mahimo kini nga malangkob ngadto sa usa ka pulong: Gugma.

Ang tanang mga gikinahanglan sa Moral nga Balaod sa Dios naglakip ug duha ka dagko nga mga prinsipyo. Ang una mao ang Deuteronomio 6:5 “Ug higugmaon mo si Jehova nga imong Dios sa bug-os mong kasingkasing, ug sa bug-os mong kalag, ug sa bug-os mong gahum.” Ang ikaduha mao ang Levitico 19:18 – “Higugmaon mo ang imong isigkatawo ingon sa imong kaugalingon.”

Gibuhat sa Dios ang mga tawo uban sa Iyang kasugoan nga “nahisulat sa ilang kasingkasing.” (4) Apan tungod sila “dili gusto nga magpabilin ang Ginoo sa ilang kahibalo,” (5) ang kasugoan, alang sa kadaghanang bahin, nakalimtan. Busa kinahanglan alang sa Ginoo ang paglitok sa Iyang kasugoan ingon nga kini kanunayng mahinumduman. Sa Iyang kaugalingong baba Iyang gilitok ang Napulo Kasugo, ug pinaagi sa Iyang kaugalingog tudlo, nagsulat niini diha sa duha ka papan nga bato. Ang nahaunang upat ka kasuguan, nahisulat sa unang papan, nagpahayag sa gugma alang sa Dios. Ang naulahing unom nga kasugoan, nahisulat sa ikaduhang papan, nagpahayag sa gugma alang sa isigkatawo.

Sa mabinantayon nga pagwardiya sa kabalaan sa Napulo Kasugo, ang Ginoo naghatag ug dugang nga sugo ni Moises uban sa dyotay nga pagpanudlo alang sa kada-adlaw nga pagkinabuhi. Kining mga “matuud nga paghukom” ug “maayo nga kasugoan” (6) yano lamang nga mao ang pagpagamit sa mga prinsipyo sa Napulo Kasugo, ug ingon nga kini sila giila isip nga kasugoan nga moral.

Ang Kasugoan nga Moral naghubad unsa ang pagkamatarung, apan walay gahum sa pagluwas kanila nga nakasala niini. Usa ka sistema nga makaluwas mao ang gikinahanglan diin ang Ginoo “may gahum sa katarung ug ang maghatag ug katarungan kaniya nga nanagpanuo.” (7)

Kasugoan nga Seremonyal

Ang mga kasugoan nga Seremonyal mao kadtong lagda sa mga serbisyo sa sanktwaryo, ang paghalad ug ang pagministeryo sa pari. Ang kasugaon nga Seremonyal klaro nga maila gikan sa Moral nga kasugoan.

Apan ang Moral nga Kasugoan nagsaysay sa paggawi sa mga matarung, ang Kasugoan nga Seremonyal adunay kahimuan ngadto sa plano sa pagluwas ug sa buhat sa kaluoy sa Dios alang sa mahinulsolon, matinoohon nga makasasala. Pinaagi sa Seremonyal nga kasugoan ang pagkamatarung sa Dios makahimo sa “pagsaksi sa kasugoan ug mga propeta.” (8)

Ang matag sugo sa Seremonyal nga Kasugoan nagtudlo ngadto kang Cristo ug sa Iyang buhat sa pagluwas sa tawo gikan sa sala. Matag mananap nga gipatay naghulagway sa kamatayon ni Cristo didto sa Krus. Matag lihoc nga gibuhat sa mga pari nagsimbolo sa pagministeryo ni Cristo didto sa Langitnong Sanktwaryo. Matag sagrado nga kapistahan mao ang landong sa usa ka maluwason panghitabo sa pagtubos sa kalibutan.

Ang Ginoo wala naghatag sa Seremonyal nga Balaod isip usa ka pakigsaad sa mga binuhatan diin ang usa ka tawo makabaton sa pagdapig sa Dios pinaagi sa dalayegon nga mga binuhatan. Walay bili nga makatubos sa ilang kaugalingon ang mga tulumanon sa pagsakripisyo. Apan pinaagi niining mga kalihokan ang magtotoo makahimo pinaagi sa pagtoo 9) makaangkon sa pagkamatarung ni Cristo aron sa pagbayad alang sa iyang sala. Busa ang magtotoo kinahanglang magpadayon sa paglantaw ngadto sa “Kordero sa Dios, nga nagakuha sa sala sa kalibutan.” (10)

Ang Kasugoan Nga Sibil

Matag nasud adunay kasugoan nga sibil ug hinatag nga gahum sa Dios aron sa pagpatuman sa kasugoan ug pagmando. Mao nga alang sa Isreal isip usa ka nasud gihatag ang mga kasugoan nga nagmando sa pagdumala sa katarung. (11) Kini nga mga balaod, nga nailhan pinaagi sa ilang kinaiya, may mga napanunod nga nasodnong matang. Ang Isreal napasakop ubos niining mga kasugoan sama nga kita napasakop sa mga balaod sa yuta diin kita nagpuyo. “Magpasakop kamo nga masinugtanon sa tanang tawhanong pagbulot-an tungod sa Ginoo.” “Kinahanglan ang tanang tawo magpasakop nga masinugtanon sa mga punoan sa kagamhanan. Kay...ang pagbulot-an gawas sa gikan sa Dios.” (12).

Dili sama sa mga Seremonyal nga kasugoan, nga sa kinatibok-ang kinaiya mga simbolo lamang, ang Kasugoan nga Sibil wala giwagtang sa kamatayon ni Cristo. Hinuon, sila nawad-an sa ilang pwersa sa dihang ang Israel naundang isip usa ka nasud. Ang sumosunod nga tsart nagpakita sa kalainan sa tulo ka klase nga kasugoan sa Daang Tugon.

KLASE SA KASUGUAN	NASAKOP SA KASUGOAN	GIDUGAYON SA KASUGUAN
MORAL	Tanang katawhan	Hangtud magalungtud ang langit

		ug yuta
SEREMONIAL	Tanang magtotoo	Gikan sa pagpahulog ni Adan hangtud sa pagkamatay ni Cristo
SIBIL	Tanang Israelitas ug dumuloong sa yuta	Gikan sa panahon ni Moises hangtod sa pagkasabwag sa mga Hudio

Ang Kasugoan nga Moral: Ang Makasaysayong Baruganan sa Protestante

Ang pinakamalukpanong baruganan nga gidawat mahitungod sa Napulo Kasugo makita sa sumusunod nga mga kinutlo gikan sa gisugdan nga sinulat diha sa inila nga Bibliya nga gihimo alang sa Sears, Roebuck and Co. (13)

“Ang malahutayon nga bato diin kini nahasulat maoy usa ka klaro nga simbolo nga ang Iyang kasugoan nagpabilin ug walay katapusan... Unsa ang nadawat ni Moises mao ang Pulong sa Dios, diin aduna, ug sa kanunay dunay kusog sa kasuguan... Sila gisulat aron sa kanunay manaa sila uban kanato, ug nga kita mahimong magtutuman, ug usab magpapatalinghug sa kasugoan sa Dios. (Roma 2:12-15)... Kini pinaagi sa Iyang gugma alang kanato nga Iyang gidala kining mga lagda aron kita makaandam sa pag-atubang sa kinabuhi.”

Pero, napaduso ang panghunahuna nga ang Dios misibog gikan sa Iyang dakong moral nga sukaranan sa Napulo Kasugo, aron kita wala nay katungdanan sa pagtuman niini. Kini nga pagtulon-an nagrepresentar sa masukihong pagbiya gikan sa makasaysayong baruganan sa Protestante. Wala sukad sa kasaysayan sa Cristoyanismo nga adunay mga sakop sa iglesya nga sa dayag nakigbatok sa kasugoan sa Dios sama sa ilang gibuhay sa karon.

Kun palandungon ang pagpahamatngon diha sa Judas 3 nga “makigbisug kamo sa pagpanalipod sa tinoohan nga sa makausa ra ug sa dayon gitugyan ngadto sa mga balaan,” atong subli-on unsa ang gitudlo sa atong mga katigulangan mahitungod sa walay-pagkausab, walay katapusang-pagbugkos nga kinaiya sa moral nga balaod sa Dios. Aniyay pipila ka mga kinutlo gikan sa nagkalain-laing tawo ug mga grupo.

John Calvin:

“Kinahanglan dili kita maghunahuna nga ang pagbalik ni Cristo nagpalingkawas kanato gikan sa gahum sa kasugoan:tungod kay kini mao ang walay katapusan nga lagda sa usa ka diosnon ug balaang pagkinabuhi, ug kinahanglan, tungod niini, maingon nga kini walay-pagkausab, sama sa hustisya sa Dios, diin kini naglangkob, sa makanunayon ug manag sama.”(14)

“Ang kasugoan nilahutay sa walay pagkunhod sa iyang gahum, apan kinahanglan sa kanunay nagadawat gikan kanato sa sosamang pagtahud ug pagsugot.” (15)

Martin Luther:

“Apan unsaon niini ang pagsunod gikan dinhi nga kining pagsaysay ang kasugoan pagatapuson na? Kana nga katapusang panghunahuna dili nako makita sa akong pagpangatarungan; ngani, gusto ko makakita ug makadungog sa agalon nga mao'y makapamatuod niini.

“...Siya nasamdan alang sa atong sala – ang kasugoan ba sa ingon niana giwagtang?... Kinsa ba ang makahunahuna nga adunay sala diin walay kasugoan? Bisan kinsa nga musalikway sa kasugoan kinahanglan magsalikway usab sa sala.”(16)

Samuel Mather

“Ang mga kasugoan... nga gidala ni Moises, may tulo ka klase--- moral, seremonyal, ug hukmanan... Ang una, o ang moral nga kasugoan, mao ang kasugoan sa uniberso o dili mausab nga katungod, nagbugkos sa tanang tawo, ug sa gihapon karon aduna pa kini gahum”(17)

Dwight L. Moody:

“Ang mga kasugoan sa Dios nga gihatag ngadto ka Moises didto sa bukid sa Horeb nagbugkos karon sa kanunay ingon nga anaa na sukad pa sa panahon nga sila gibutyag sa igdulog sa mga katawhan...Ang katawhan kinahanglan makahimo sa pagsabot nga ang napulo kasugo nagbugkos pa sa gihapon, ug nga adunay silot nga nakalakip ngadto sa musupak kanila.... nag-ingon si Pablo: 'Ang gugma mao ang katumanan sa kasuguan.' Apan nagpasabot ba kini nga ang nadetalye nga mga kasuguan sa napulo kasugo nalabwan, ug napaluyo? Ang amahan niundang ba sa paghatag sa mga anak ug lagda sa pagtuman tungod kay sila nahigugma man kaniya? Ang nasud nagsunog ba sa ilang libro sa kasugoan tungod ang mga katawhan nahimong bayani? Wala gayud. Apan ng katawhan nanagsulti daw sama nga ang kasugoan dili alang sa mga Cristohanon tungod sila nahigugma sa Dios... Mag-inusara kita uban sa Dios ug magbasa sa Iyang kasuguan – basaha sa mabinantayon ug pagkamainampoon, ug pangayoon Kaniya nga Iyang ipadayag ang atong mga sala ug unsa Iyang buot ipabuhat kanato.”(18)

Charles H. Spurgeon:

“ Siya (Cristo) nagtagad sa pagpatarung ug pagreporma sa kasugoan sa katawhan; apan ang kasuguan sa Dios iyang gipabarug ug gipamatud-an... Ang atong Hari wala mianhi aron pagbakwi sa kasuguan, apan sa pagpamatuod ug sa pag-asoy pag-usab niini....Si Ginoong Jesus wala nagtukod ug usa ka kasuguan nga huyang, ni magtugot Siya sa bisan kinsa sa iyang mga sulogoon nga maghunahuna sa ingon. Ang atong Hari nagtuman sa karaang kasuguan, ug ang Iyang Espirito mubuhat diha kanato sa pagbuot ug sa pagtuman sa gikahimut-an sa Dios nga nabutang diha sa dili mausab nga mga kasuguan sa pagkamatarung.”(19)

“ Ang kasuguan usa sa pinakahamili sa mga gibuhat sa Dios. Walay kasuguan nga sobra ka daghan; wala usab nga pipila lamang.”(20)

John Wesley:

“ Diha sa pinakataas nga ranggo sa mga kaaway sa maayong balita ni Cristo, sila kinsa... nagtudlo sa katawhan sa pagbungkag...sa tanang kasuguan sa usa lamang ka hapak; kinsa nagtudlo... 'Apan aduna lamang usa ka katungdanan, diin kana mao ang pagtoo.' ...Kini walay lain kondili ang pagluib kaniya pinaagi sa usa ka halok, aron sa... pagbutang ug kahayag sa bisan asa nga bahin sa iyang kasuguan, ilalom sa pagpakaaron-ingnonng nagduso sa iyang maayong balita.”(21)

“ Ang ritwal o seremonyal nga kasugoan, nga gidala ni Moises ngadto sa kabanayan sa Israel,...ang atong Ginoong gayud aron sa pagbungkag...

“Apan ang Moral nga kasugoan nga naglangkob sa napulo ka kasuguan, ug gipatuman pinaagi sa mga propeta, wala niya kini gikuha. Kini dili plano sa iyang pagbalik nga magbawi sa bisan unsa nga bahin niini. Kani usa ka kasuguan nga dili gayud mabungkag, diin 'mubarug ug mulungtad isip matitud-anon nga saksi sa langit.'... Matag bahin niining kasuguan kinahanglan magapabilin nga may gahum sa tanang katawhan, ug sa tanang katuigan; nga dili magsalig sa panahon o lugar, o bisan unsa nga panghitabo nga lagmit mausab.”(22)

Baptist:

“Sa ingon niini, pinaagi sa dili pag-angkon sa kasuguan, ang katawhan sa labing hingpit nagapapukan sa maayong balita. Ang mga magtotoo, tungod niini, inay nga may kagawasan gikan sa katungdanan sa pagtuman niini, mga nailalom na hinuon sa pagbuhat sa labing dako nga katungdanan kaysa sa ubang katawhan sa kalibutan.”(23)

“Kita nagatoo nga ang Kasuguan sa Dios mao ang walay katapusan ug walay pagka-usab nga lagda sa iyang moral nga kagamhanan; ug kanang dili arang makahimo diin ang kasulatan nagpaangkon ngadto sa nahulog nga mga katawhan aron sa pagtuman nining

kasuguan sa kinatibuk-an miusbaw gikan sa ilang gugma sa sala; aron sa pagluwas kanila gikan niini, ug sa pagpasig-uli kanila pinaagi sa Tigpataliwala aron sa tinuod nga pagtuman balaang kasuguan, usa ka bantogan nga katapusan sa Maayong Balita, ug sa pamaagi sa kaluoy.” (24)

Iglesya sa Inglatera, (25) Protestanteng Episcopal,(26) Methodist (27):

“Walay Cristohanong tawo bisan kinsa pa man nga may kagawasan gikan sa pagtuman sa mga kasuguan nga gitawag ug Moral.”

Lutheran:

“Ang Anak sa Dios nagtubos kanila sa katarungan nga sila unta mamalandong sa Kasuguan sa Dios sa adlaw ug gabii, ug magpadayon sa pagbansay sa ilang kaugalingon sa pagtuman niana.”(28)

Presbyterian, (29) Congregational,(30) Baptist(31):

“Ang Moral nga Balaod sa walay katapusan nagbugkos sa tanan, isip napamatarung nga tawo ingon usab sa uban, ngadto sa pagtuman niini; ug nga dili lamang sa pag-isip sa butang nga nasulod niini, apan pagtahud usab sa pagbulot-an sa Dios nga Magbubuhay nga naghatag niini. Ni si Cristo diha sa maayong balita sa bisan unsa nga paagi nagwagtang, apan mas nagpalig-on, niini nga katungdanan.”

Southern Baptist:

“Dili lamang kini walay kausaban uban sa kalabutan sa mga lugar ug kaliwatan, sa mga adlaw ug panahon, sa mga pagkabutang ug panghitabo, apan sa katuigan usab. Wala kini pagkausab. Kini nga lagda walay kausaban tungod kay kini nahauyon uban sa walay pagkausab nga kinaiya sa Dios.

“Si Jesus wala naghatag ug bag-o nga kabalauran, apan siya usab wala nagsulti nga ang moral nga mga pagpanudlo sa Daang Tugon naundang. Ang mga seremonyal ug ritwal nga kabalauran sa Daang Tugon giwagtang alang sa mga Cristohanon, apan dili ang Napulo Kasugo.”

Ang Bag-ong Tugon Nagtudlo sa Napulo Kasugo

Ang Napulo Kasugo gitudlo ug gipabarug diha sa Bag-ong Tugon pinaagi ni Jesus ug sa mga apostoles. Nalista sa ubos ang pipila ka kinutlo sa Bag-ong Tugon sa matag usa sa kasuguan.

- I** – Mateo 4:10; 22:37; 1 Cor. 8:4; Gal. 4:8,9
- II** – Juan 4:24; Buhat 17:29; Roma 1:23
- III** – Mateo 5:33-37; 1 Timoteo 6:1
- IV** – Mateo 24:20; Marcos 2:27; Hebrohanon 4:4
- V** – Mateo 15:4-9; 19:19; Epeso 6:1-3
- VI** – Mateo 5:21,22; Roma 13:9; 1 Juan 3:15
- VII** – Mateo 5:27,28; 19:9,18; Roma 7:2,3
- VIII** – Mateo 19:18; Roma 13:9
- IX** – Mateo 19:18; Roma 13:9
- X** – Lucas 12:15; Roma 7:7; 13:9

Isip Pagka-ilalom sa Kasuguan

Pipila sa mga misupak sa pagtuman sa kasuguan nagkutlo sa mga pulong ni Pablo diha sa Roma 6:14, “Dili man kamo ilalum sa kasugoan kondili ilalum sa grasya.” Unsa ang pasabot sa apostol niini nga pulong?

Klaro gikan sa ubang libro nga si Pablo nagtoo sa katungdanan sa mga Cristohanon sa pagtuman sa mga kasugoan (tan-awa Roma 2:13; 3:31; 7:12; ug 8:4 nga sanglitanan). Nan unsa man iya pasabot sa iya giingon, “Dili kamo ilalum sa kasugoan.”?

Kung ang tawo mangawat sa bangko, siya arestohon, posasan, ug dad-on sa prisohan. Kandadohan siya likod sa mga rehas ug dili siya makapalingkawas sa iyang kaugalingon. Nailalum siya sa kasugoan. Unya pananglit siya napasaylo ug nakagawas gikan sa prisohan. Makahimo siya nga makapauli ngadto sa iyang pamilya. Siya nailalum na karon sa grasya. Aduna ba siya'y kagawasan karon nga mubalik sa pagpangawat sa bangko nga wala'y silot? Dili gayud. Sa pagkatinuud, tungod sa kapasayloan nga iya nadawat, siya nailalum sa labing dako nga katungdanan sa pagtipig sa kasugoan kaysa kaniadto

Isip “nailalum sa kasugoan” nagpasabot nga nailalum sa silot sa kasugoan tungod sa atong paglapas niini. Roma 3:19 nag-ingon nga ang pahayag batok sa kasugoan “sila nailalum sa kasugoan” tungod kay sila “nakasala diha sa Dios” Ang Roma 3 nagpatin-aw nga ang tibuok kalibutan nakasala ug busa nailalum sa kasugoan, tungod ang tanan nakasala ug nakalapas niana nga kasugoan. Apan si Cristo mianhi “aron sa pagtubos sa mga nailalum sa kasugoan” (Galacia 4:5). Siya mianhi aron sa pagtubos kanato, dili gikan sa katungdanan sa kasugoan, apan “gikan sa tunglo sa kasugoan” (Galacia 3:13). Si Cristo nagbayad sa atong silot, Siya nagpasaylo sa atong paglapas, ug nagbutang kanato ilalum sa grasya.

Ang Bibliya nag-ingon, “Kay ang sala dili magagahum diha kaninyo, sanglit dili man kamo ilalum sa kasugoan kondili ilalum sa grasya.” (Roma 6:14). Sa diha nga kita nailalum sa gahum sa sala kita nailalum sa kasugoan. Diha sa pagkaulipon sa sala, dili kita makapalingkawas sa atong kaugalingon gikan sa iyang gahum. Wala kita'y paagi sa paglingkawas sa tunglo nga gilitok pinaagi sa kasugoan nganhi kanato. Apan sa dihang kita motugyan sa atong kaugalingon ngadto kang Cristo, magpas-an sa atong krus ug magsunod Kaniya isip atong Ginoo ug Agalon, kita naluwas gikan sa gahum sa sala. Pinaagi sa Iyang kahibulongan nga grasya napagawas kita gikan sa talikala nga mao'y naggunit kanato nga nabihag sa sala. Kini mao ang pasabot sa apostol sa iyang giingon, “dili kamo ilalum sa kasugoan, kondili ilalum sa grasya” Ug kini mapagamit lamang ngadto kanila nga nagtugyan sa ilang kaugalingon nga “gigiyahan sa Espirito” (Galacia 5:18).

Sa dihang si Pablo gusto makigsulti sa katawhan nga wala nakaamgo sa katungdanan sa pagsugot sa kasugoan sa Dios, siya wala naggamit sa pahayag, “dili ilalum sa kasugoan.” Hinoon, siya naggamit sa pahayag, “walay kasugoan.” Ug iya usab gihimong klaro nga kadtong nga katawhan “mangalaglag nga walay kasugoan.” Roma 2:12

Ang kalahian tali sa “wala nailalum sa kasugoan” ug “walay kasugoan” gipatin-aw diha sa 1 Corinto 9:20-21. Diha sa bersikulo 20 si Pablo naggamit sa pahayag “ilalum sa kasugoan” sama sa paagi nga sa kanunay iyang gibuhat. “Ngadto sa mga Judio” siya naga-ingon “Siya nahimong ingon sa Judio, aron sa pagkabig sa mga Judio; ngadto sa napailalum sa kasugoan, ingon sa nailalum sa kasugoan...” Apan niana nga punto, aron mahimo kini nga tin-aw sa bug-os nga siya nagpaila nga isip sulugoon sa Dios siya nailalum sa katungdanan sa pagsugot sa kasugoan sa Dios, nagadugang siya diha sa pagsal-ot nga, “ ang pagkawalay kasugoan ngadto sa Dios, apan nailalum sa kasugoan ni Cristo.”

Nan sa pangutana kun ang mga Cristohanon sa karon nailalum sa katungdanan sa pagtuman sa kasugoan sa Dios, si Pablo naghimo niining klaro nga naga-ingon:

“Gibungkag ba nato ang kasugoan tungod sa maong pagtoo? Wala gayud! Hinunoa gipabarug nato ang kasugoan.” Roma 3:31.

“Wala ba kamo mahibalo, mga kaigsoonan, (kay ang ginasulti ko karon mao man ang mga nahbalo unsay kasugoan) nga ang kasugoan makabuot sa tawo sa panahon lamang nga buhi pa kini siya... Busa ang kasugoan balaan, ug ang sugo balaan, matarung,ug maayo.” Roma 7:1, 12.

Isip Napahigawas gikan sa Kasugoan

Diha sa Roma 7:1-6 si Pablo nagsulti sa sugilanon sa usa ka babaye diin “mahigawas gikan sa kasugoan mahitungod sa iyang bana.” Siya nagtapos sa iyang ilustrasyon nga nag-ingon, “gipahigawas na kita karon gikan sa kasugoan.” Pipila ka katawhan naggamit niini nga sugilanon aron sa pag-ingon nga ang mga Cristohanon dili na kinahanglan mutuman sa kasugoan sa Dios. Apan ang tinuud, ang sugilanon nagtudlo sa supak niini.

Diha sa ilustrasyon, si Pablo nagsaysay nga “ang babayeng minyo gisakop sa kasugoan ngadto sa iyang bana samtang magapabiling buhi ang bana. Apan kung mamatay ang iyang bana, siya mahigawas na gikan sa kasugoan mahitungod sa bana. Sumala niini, siya pagaisipon nga mananapaw kon makigpuyo siyag laing lalaki samtang buhi pa iyang bana. Apan kon mamatay ang iyang bana, mahigawas na siya sa maong kasugoan, ug kon mamana siyag lain dili siya mananapaw.”

“Sa ingon usab niana,” sa panapos ni Pablo, “kamo nangamatay na ngadto sa kasugoan pinaagi sa lawas ni Cristo, aron maiya kamo sa lain, maiya sa nabanhaw gikan sa mga patay aron managpamunga kita alang sa Dios.”

Aron sa pagpalikay kanato gikan sa dili pagkasabot sa iyang punto, si Pablo nagpasiuna sa sugilanon

pinaagi sa pag-asoy nga “ang kasugoan makabout sa tawo sa panahon lamang nga buhi pa kini siya.” Klaro na kana. Bisan diha sa ilustrasyon siya nagpamatuod nga “kung, samtang buhi pa ang iyang bana, siya makigpuyog laing lalaki, siya paga-isipon nga mananapaw.” Kini nga mga kamatuuran nagpadayag nga si Pablo nag-isip nga ang mga kasugoan sa gihapon may bili.

Dugang pa, bantayi nga bisan ang kamatayon sa bana wala nakapausab sa kasugoan. Bisan human ang tawo mamatay, ang kasugoan sa gihapon nagsulti sa samang butang nga sa kanunay gisulti mahitungod sa pagminyo pag-usab. Ang kasugoan walay nausab, ang relasyon lamang sa babaye ngadto niini. Ang babaye mahigawas gikan sa kasugoan, dili tungod sa bisan unsa nga pagwagtang sa kasugoan, apan tungod kay walay kasugoan batok sa pagminyo pag-usab human sa kamatayon sa kapikas sa kinabuhi.

Mao usab sa usa ka tawo nga adunay gahum ni Cristo diha sa iyang kinabuhi. Siya naluwas gikan sa kasugoan tungod kay siya wala na naglapas sa kasugoan. Ang kasugoan walay pagkausab. Sa gihapon kani nagakinahanglan sama sa kanunay. Apan ang Cristohanon nausab. Iyang kinabuhi karon nagpakita sa bunga sa Espirito:

“Gugma, kalipay, kalinaw... nga sa maong mga butang walay kasugoan nga kabatok.” Galacia 5:22-23.

Ang problema “diha sa lawason” (Roma 7:5) nahiluna diha sa “lihok sa mga sala” nga gisaysay diha sa kasugoan. Ang problema wala diha sa kasugoan, apan sa sala (bersikulo 7-13). Mao kini ang punto. Kita “gitubos gikan sa kasugoan” kung kita mahimong “mga patay na kita ngadto sa nag-ulipon kanato” (bersikulo 6, margin). Sanglit naulipon man kita sa sala, namatay ngadto sa sala (Roma 6:2) maoy makatubos kanato gikan sa kasugoan. Pinaagi sa pagsinati nianang kamatayon ngadto sa sala makahimo kita nga makasilbi sa kasugoan “diha sa bag-ong kinabuhi sa Espirito” (Roma 7:6).

17 ka katinuuran Mahitungod sa Grasya

- #1 – Ang Dios maloloy-on (Exodus 34:6).
- #2 – Iyang trono gisaysay ingon nga trono sa grasya (Hebrohanon 4:16).
- #3 – Diha sa Daang Tugon kadtong nialagad sa Dios nailalum sa grasya. (Salmo 84:11; Proverbio 3:34).
- #4 – Si Noe (Genesis 6:8), si Lot (Genesis 19:18,19), si Moises (Exodus 33:13; 34:9), ug si Gideon (Maghuhukom 6:17) tanan na ilalum sa grasya.
- #5 – Ang Israelitas diha sa kamingawan nailalum sa grasya (Jeremias 31:2).
- #6 – Tapos sa pagkalagiw sa mga Hudio sila nailalum sa grasya (Esdras 9:6-8)
- #7 – Ang grasya gitanyag alang sa tanang mga tawo (Tito 2:11).
- #8 – Ang kaluwasan muabot tungod sa grasya pinaagi sa pagtoo (Epeso 2:8).
- #9 – Walay kalahian tali sa Hudio ug Hentil; ang tanan pagamatarungon pinaagi sa grasya (Roma 3:22-24,29,30).
- #10 – Kita pagamatarungon pinaagi sa grasya, dili pinaagi sa buhat (Tito 3:5-7).
- #11 – Pipila, bisan pa, gihimo ang grasya sa Dios sa pagpatuyang (Judas 4).
- #12 – Ang grasya wala naghatag kanato sa pagtugot aron magpakasala (Roma 6:15).
- #13 – Ang grasya nagtudlo kanato sa pagdumili sa pagkadili-diosnon, aron pagkinabuhi nga matarung, ug masibuton sa maayong binuhatan (Tito 2:11-14).
- #14 – Ang grasya mao ang gahum ni Cristo (2 Cor. 12:9).
- #15 – Ang grasya nagpahigawas kanato gikan sa gahum sa sala (Roma 6:14).
- #16 – Ang grasya gihatag kanato aron sa pagsugot ngadto sa pagtoo, dili alang sa pagsupil (Roma 1:5).
- #17 – Ayaw tamaya ang gahum sa grasya sa Dios (Hebrohanon 10:29).

Footnotes

1. Tan-awa ang Juan 12:34; 15:25; etc.
2. Tan-awa ang Buhat 18:15; 22:3; etc.
3. Tan-awa ang Lucas 2:22-24; Buhat 15:5,24; etc.
4. Roma 2:15.
5. Roma 1:28.
6. Nehemias 9:13.
7. Roma 3:26.
8. Roma 3:21.
9. Tungod “sa pagtoo” si Abel “mihalad ngadto sa Dios sa labaw pa kahinangponon nga halad-inihaw kay

sa kang Cain, nga pinaagi niini siya nahiuyonan ingon nga tawong matarung” (Hebrohanon 11:4).
“Tungod sa pagtoo” si Moises “gisaulog ang Pasku ug gisablig ang dugo “ (Hebrohanon 11:28).

10. Juan 1:29
11. Takdo nga pagpanudlo gihatag mahitungod sa pagdapat sa mga silot alang sa nakalapas sa Moral nga Kasugoan (tan-awa Leviticos 24:16-20). Kining mga Sibil nga Kasugoan nagpakita ug kalouy ingon usab sa hustisya (tan-awa Numerus 35:11-15).
12. 1 Pedro 2:13; Roma 13:1.
13. The National Bible Press, Philadelphia, 1958.
14. John Calvin, Commentary on Harmony of the Evangelists, trans. By William Pringle (Grand Rapids, Mich.: Eermans, 1949), Vol. 1, p 277, comment on Matt. 5:17.
15. John Calvin, Institutes of the Christian Religion, bk. 2, chap. 7, sec. 15, trans. By John Allen (7th American ed., rev.; Philadelphia: Presbyterian Board of Christian Education, 1936), Vol. 1, p 392.
16. Martin Luther, “Wider die Antinomer” (Against the Antinomians) in Sammtliche Schriften, ed. By Joh[ann] Georg Walch, Vol. 20 (St. Louis: Concordia, 1890), cols. 1613-1614.
17. Samuel Mather, The Gospel of the Old Testament (London: R. B. Seeley and W. Burnside, 1834), Vol. 1, p 210.
18. D. L. Moody, Weighed and Wanting, Addresses on the Ten Commandments, (Chicago: Fleming H. Revell Company, 1898), p 10-17.
19. Charles H. Spurgeon, The Gospel of the Kingdom, comment on Matt. 5:17-20 (New York: The Baker & Taylor Co., 1893), p 47-48.
20. C. H. Spurgeon, Sermons, 2d series (New York: Sheldon, Blakeman & Co., 1857), sermon 18, p 280.
21. John Wesley, Works, Sermon 25 (Grand Rapids, Mich.: Zondervan [reprint of 1872 ed.]), Vol. 5, p 317.
22. John Wesley, Sermon 25, “Upon Our Lord’s Sermon on the Mount,” Sermons on Several Occasions, Vol. 1 (New York: B. Waugh and T. Mason, 1836), p 221-222.
23. Baptist Publication Society, Tract 64.
24. New Hampshire Confession, article 12 [According to Philip Schaff, The Creeds of Christendom, (New York: Harper, 1919), Vol. 3, p 746.]
25. Thirty-nine Articles of Religion, article 7 [According to Schaff, p 491.]
26. Thirty-nine Articles, revised, article 6 [According to Schaff, p 816: Same as article 7 of the Church of England Articles of Religion.]
27. Articles of Religion, article 6 [According to Schaff, p 808: Same as article 7 of the Church of England Articles of Religion.]
28. Formula of Concord, article 6 [According to Schaff, p 131.]
29. Westminster Confession of Faith, chapter 19 [According to Schaff, p 641.]
30. Savoy Declaration [According to Schaff, p 718, same as the quotation from the Westminster Confession.]
31. Philadelphia Confession [According to Schaff, p 738, same as the quotation from the Westminster Confession.]
32. O.C.S. Wallace, What Baptists Believe, p 81. Copyright 1934 by the Sunday School Board of the Southern Baptist Convention, Nashville.
33. J. Philip Hyatt, “God’s Decrees for Moral Living.” The Teacher, 57 (Oct., 1943), 5. Copyright, Sunday School Board of the So. Baptist Convention.